

บทที่ 1

การติดตามประเมินผลภาคและประเด็นการพัฒนาภาคในระยะแผนฯ 11

1. ความเป็นมา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ซึ่งได้ประกาศใช้นับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549 เป็นต้นมานั้น ได้นำแนวคิดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาอย่างจริงจัง เพื่อใช้เป็นแนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เกิดความสมดุล เป็นธรรมและยั่งยืน มุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” โดยให้ความสำคัญกับการนำทุนของประเทศ ทั้งทุนทางสังคม ทุนเศรษฐกิจ และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและเกื้อกูลกัน ควบคู่ไปกับการสร้างความสมดุลระหว่างภาค พื้นที่เมืองและชนบทให้มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบจากความผันผวนของกระแสโลกาภิวัตน์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ให้สอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส ภูมิสังคม และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ที่ให้มีการจัดระบบบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจน และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด นอกจากนี้การจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคยังเป็น การสนับสนุนแนวทางตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 ที่สนับสนุนให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาของตนเองและยื่นขอขออนุมัติไปโดยตรง ซึ่งการขับเคลื่อนแผนระดับต่างๆ จะใช้หลักบูรณาการที่ยึดพื้นที่ ภารกิจและการมีส่วนร่วม (Area Function Participation : AFP)

การจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค มีวัตถุประสงค์เพื่อ เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับชาติและทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่สู่ระดับภาค ระดับกลุ่มจังหวัด และระดับจังหวัด และสนับสนุนการบูรณาการโครงการพัฒนาและงบประมาณของส่วนราชการต่างๆ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดผลการปฏิบัติในพื้นที่ โดยยึดแนวคิดการพัฒนาตาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ควบคู่กับแนวคิดการพัฒนาแบบองค์รวม บูรณาการเชื่อมโยงมิติการพัฒนาในทุกๆ ด้านให้สอดคล้องกับภูมิสังคมในแต่ละภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนา ซึ่งคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2551 ได้มีมติเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค และเห็นชอบให้ สศช. ดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล โดยให้ทุกจังหวัด และ 18 กลุ่มจังหวัดทั่วประเทศรวมทั้งกระทรวงและหน่วยงานอื่นของรัฐใช้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อสนับสนุนการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่จะนำไปสู่การเชื่อมโยงการพัฒนาอย่างบูรณาการ เกิดการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาในระดับพื้นที่และกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคได้อย่างแท้จริง

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สศช. จึงได้ดำเนินการติดตามประเมินผลกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 โดยเป็นการประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาคที่สามารถตอบสนองกับแนวทางการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 มากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานที่สำคัญในภาค ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และจังหวัดว่าเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) อันจะนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันในระดับภาคได้อย่างเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์

เอกสารรายงาน “การติดตามประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10” ได้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

2.1 เพื่อประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาค ในระยะ 3 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ว่าเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งผลต่อความอยู่เย็นเป็นสุขของคนในภาคมากน้อยเพียงใด

2.2 เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานที่สำคัญตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ 3 ปี ประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างทิศทางการพัฒนาระยะ 3 ปีกับการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งวิเคราะห์เงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์

2.3 เพื่อจัดทำประเด็นข้อเสนอทิศทางการพัฒนาระยะ 3 ปีที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ต่อไป

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

3.1 การประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยวิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ที่มีต่อภาคและชุมชนในภาค

3.2 การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานที่สำคัญตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ 3 ปี ซึ่งครอบคลุมถึง

(1) การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ 3 ปีกับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จากยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานโครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ว่ามีความสอดคล้องกับแนวทาง และยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ 3 ปี อย่างไร

(2) การติดตามการดำเนินงานโครงการที่สำคัญตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ 3 ปี ว่ามีความก้าวหน้าเพียงใด

3.3 การจัดเวทีระดมความคิดเห็นในระดับหมู่บ้าน / ชุมชนใน 4 ภาค จำนวน 132 หมู่บ้าน/ชุมชน เกี่ยวกับการรับรู้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันของชุมชน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11

3.4 การจัดทำข้อเสนอแนะทิศทางการพัฒนาภาคที่จะนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันระดับภาคในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เพื่อมุ่งสู่ความอยู่เย็นเป็นสุขของคนในภาค

.....